BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 320 Miercuri 23 Noembrie 1938
12 Pagini
P I I I I

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Colonizările din zona frontierelor

Frontiera, după concepția politică modernă nu-i o simplă linie de demarcație și de separare, — convențială, sau naturală — între două state vecine, ci o zonă, care îndeplinește mai multe funcțiuni de ordin politic, jurisdicțional, administrativ, etnic, economic, cultural și militar. In această zonă dreptul de suveranitate al statului asupra teritoriului său național, se afirmă mai puternic.

De aceea zona frontierei trebue să fie organizată în condițiile speciale impuse de acest complex de interese ale statului, — luându-se în seamă, în deosebi, cele etnico-economice și cele politico-militare, care sunt în strânsă legătură. In alte condițiuni se prezintă o zonă de frontieră organizată bine în vederea îndeplinirii funcțiunilor sale speciale, impuse de condițiile geografice, politice, militare și economice, față de o zonă de frontieră neorganizată, sau insuficient organizată. Se știe, că o parte din zonele noastre de frontieră, din cauza infiltrațiunilor elementelor străine din trecut, făcute cu scopul de a străpunge blocul etnic românesc, au nevoe de restabilirea contactului și echilibrului etnic, prin colonizări de familii românești. Ceea ce s'a făcut până acum în unele părți ale zonei frontierei de vest și de sud în materie de colonizări, n'a fost rezultatul aplicațiunei unui plan bine studiat din toate punctele de vedere și în raport, atât cu interesele superioare ale apărărei naționale, cât și cu cerințele organizării raționale a acestor zone.

Așa, de ex. în zona frontierei dobrogene, terenurile stăpânite de Turcii ce au emigrat în ultimii ani, au intrat în stăpânirea bulgarilor. Statul n'a intervenit dela început, ca pe baza dreptului său de preemțiune, să pună el stăpânire pe aceste terenuri, în vederea unei colonizări sistematice cu elemente românești, capabile să întemeeze gospodării și exploatări agricole.

Colonizările ce s'au făcut în unele regiuni din zona frontierei de vest, în terenurile rămase disponibile în acest scop pe baza dispozițiilor prevăzute în reforma agrară, sunt neînsemnate, față de colonizările sistematice ce le-au făcut maghiarii în zona frontierei lor.

De aceea se impune să colonizăm zonele frontierelor de vest și sud în condițiile impuse de interesele noastre naționale și să luăm toate măsurile necesare pentru întărirea și propășirea elementului românesc în domeniul economic și cultural.

A. S. R. Principele Paul al Iugoslaviei în drum spre Londra

Belgrad, 20 (Rador). — Agenția „Avala" transmite:

Principele regent Paul al Iugoslaviei și principesa Olga au plecat la Londra, unde vor rămâne câteva zile ca oaspeți ai Regelui și Reginei Angliei.

Din suită face parte ministrul palatului, d. Milan Antici.

Deși această vizită are un caracter intim, se crede că cu acest prilej se va produce un schimb de vederi între principele regent Paul și factorii politici competenți britanici și că aceste conversații vor întări și mai mult relațiile între cele două state, cari nu se mărginesc astăzi numai la sforțările comune în vederea unei colaborări active în vederea rezolvării pacifice a chestiunilor internaționale, ci se referă și la relațiile economice ale celor două state.

GROAZNICĂ EXPLOZIE LA BARCELONA

400 morți și dispăruți

Perpignan, 20 (Radio-Central). — Dela călătorii sosiți aci s'a putut afla că Vineri s'a produs la Barcelona o groaznică explozie.

Fabrica de munițiuni din Barcelona a sărit în aer. Cauzele nu se cunosc. Sunt peste 400 morți și dispăruți. Numărul răniților este foarte mare. Cenzura autorităților republicane n'a permis publicarea acestei știri.

In aclamațiile populației londoneze...

M. S. Regele și Marele Voevod Mihai în landoul care îi conduce la Guildhall. Suveranul răspunde aclamațiunilor mulțimei

Președintele Franței a oferit Duminică un dejun în onoarea M. S. Regelui Carol II

După dejun, Suveranul s'a întreținut îndelung cu reprezentanții guvernului și ai armatei republicii

Paris, 20 (Rador). — *Președintele Republicei și d-na Albert Lebrun au oferit Duminică un dejun în onoarea M. S. Regelui Carol II al României.*

M. S. REGELE CAROL II

Suveranul era însoțit de Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba Iulie, precum și de d-nii Ernest Urdărianu, ministrul Curții Regale, Dinu Cesianu, ministrul României la Paris, lt.colonel Filitti, aghiotant Regal și maior Ilie Radu, ofițer de ordonanță.

Au asistat de asemeni la dejun d-nii: Jeanneney, președintele Senatului, Ducos, vice-președintele Camerii deputaților; Bonnet, ministrul afacerilor străine; Reynaud, ministrul finanțelor; Jean Zay, ministrul educației naționale; de Monzie, ministrul lucrărilor publice; mareșalul Franchet d'Esperey, generalul Gamelin, șeful marelui stat major; generalul Lerond Chaveriat, directorul afacerilor politice din ministerul de externe; Adrien Thierry, ministrul Franței la București; Rochat, director adjunct al afacerilor politice și comerciale, precum și alte personalități.

Suveranul României și Principele Moștenitor au sosit la Elysée la ora 12.50.

Onorurile au fost date de un batalion din garda republicană cu muzică și drapel.

M. S. Regele Carol și Marele Voevod Mihai au fost salutați la scoborîrea din automobil de d-nii Lozé, introducătorul ambasadorilor, colonel Marceau, ofițer de zi, și colonel Bresse, comandantul militar al palatului.

Augustii oaspeți au fost primiți la intrarea în palatul Elysée de generalul Braconnier, șeful Casei militare a președintelui Republicei și colonel Soudet.

D. Albert Lebrun, însoțit de d. André Magre, secretar general al președinției Republicei și de membrii Casei militare și civile, a venit în întâmpinarea Augustilor oaspeți la intrarea în salon, urându-le bun venit, după care I-a condus în salonul ambasadorilor, unde M. S. Regele Carol și Marele Voevod Mihai au fost primiți de d-na Albert Lebrun.

In acest salon se aflau toate personalitățile invitate la dejun.

După prezentările de rigoare Suveranul României a oferit brațul d-nei Lebrun și urmat de președintele Republicei și Marele Voevod Mihai, ca și de ceilalți invitați, a trecut în salonul Murat, unde s'a servit dejunul.

Intrevederile M. S. Regelui cu diferite personalități

Masa era somptuos decorată și în întregime acoperită de trandafiri galbeni și violete de Parma. Au fost 40 de tacâmuri.

In tot timpul dejunului orhestra gărzii republicane a cântat diferite arii.

După dejun M. S. Regele Carol II, însoțit de Marele Voevod Mihai, a fost condus de președintele republicei și de d-na Lebrun în salonul aurit, unde s'a servit cafeaua.

Suveranul s'a întreținut cu diferite personalități, în special cu d-nii Jeanneney, președintele Senatului, Daladier, președintele consiliului de miniștri, — cu care a avut o destul de îndelungată conversație, — cu d. Georges Bonnet, ministrul afacerilor străine, cu d. Paul Reynaud, ministrul finanțelor, apoi cu mareșalul Franchet d'Esperey și generalul Gamelin.

RAMAS BUN!

La ora 15, Suveranul României și Marele Voevod Mihai Și-au luat rămas bun dela președintele Republicei și dela d-na Lebrun.

D. Albert Lebrun a însoțit pe Augustii oaspeți până în pragul palatului.

Inainte de a se urca în automobil M. S. Regele Carol și Marele Voevod Mihai, însoțiți de generalul Braconnier, șeful Casei militare a președintelui Republicei și d. Loze, introducătorul ambasadorilor, au trecut în revistă batalionul gărzii republicane, care a dat onorurile.

Augustii oaspeți au salutat drapelul, pe care portdrapelul l-a aplecat în fața Suveranului, în timp ce muzica intona Imnul Regal român.

Apoi, M. S. Regele Carol și Principele Moștenitor au fost conduși la automobil

D. PREȘEDINTE ALBERT LEBRUN

cu același ceremonial ca și la sosire.

POPULAȚIA PARIZIANA OVAȚIONEAZA PE AUGUȘTII OASPEȚI

O imensă mulțime, care se adunase în împrejurimile palatului Elysée a salutat, atât sosirea, cât și plecarea Augustilor oaspeți, prin lungi și frenetice aclamații. Mulțimea a strigat „Trăiască Regele Carol!", „Trăiască Principele Mihai", „Trăiască România".

*

După dejunul dela Elysée, M. S. Regele Carol și Marele Voevod Mihai S'au înapoiat la hotelul din Rue de Rivoli, unde locuiesc.

Verificați arhivele

de GR. TRANCU-IAȘI

Intr'un ziar cu data de 10. XI. 1938 citim că s'a decis ca hârtia provenită din arhive vechi inutilizabile dela primării, prefecturi și alte instituții de stat să se predea Oficiului de hârtie pentru a fi expediată spre prelucrare la fabricile respective.

Din folosul realizat de pe urma acestor vânzări instituțiile își vor reține 40 la sută, iar restul de 60 la sută va fi consemnat pe seama ministerului sănătății.

Nu voi critica destinarea sumelor obținute din aceste vânzări, ci voi căuta să insist asupra necesității de a se proceda cu deosebită prudență cu ocazia vânzării arhivelor.

„Hârtiile" care fac atâta sânge rău contemporanilor care trebue să le manipuleze, prin trecerea timpului devin deosebit de importante. Am putea spune că viața socială și cea individuală se desfășoară în viu grai și grafic. Partea verbală dispare, rămân numai urmele scrise din care cercetătorii viitorului caută să reconstiuie civilizațiile dispărute. Printr'o interpretare inligentă, o notiță poate arunca o lumină deasebită asupra vieții unei epoci sau a unei personalități.

Oare ciornele nu ne arată întregul proces al creației? Iar în alt domeniu actele vieții curente înregistrate nu ne zugrăvesc o epocă? Deci, oricâte sacrificii s'ar face pentru conservarea arhivelor ele se compensează prin posibilitatea ce o dăm generațiilor viitoare de a cunoaște trecutul.

Să nu ne gândim numai la utilitatea imediată ci să avem o privire mai largă. Oare cu trecerea timpului nu se vor ivi un Ghibănescu, Bogdan, Furnică și alții care să puie în valoare urmele rămase din timpul nostru? Printr'o stranie coincidență ziarul din care spicuesc această informație are aceiași dată ca și tricentenarul bibliei lui Șerban Cantacuzino.

Nu vreau să spun că s'ar putea distruge documente de importanță capitală, dar totuși printre ele se pot strecura documente importante.

Printr'un colaborator am cumpărat dela un măcelar documente printre care e vorba de o convenție de reciprocitate între guvernul insulelor ionice și principate. Acest jurnal al consiliului de miniștri poartă semnătura lui Ion Ghica, Golescu și Vasile Alecsandri.

Un raport semnat de Boerescu prin care se insistă asupra necesității de a se organiza corpul avocaților.

Mesajul de promulgare al cărții a treia titlul 1, cap. 1, condica penală, semnat de Alexandru Ion Cuza, pe care-l alătur în reproducere. Dacă n'ar fi decât semnătura lui Cuza și a lui Crețeanu!

Originalul primului proect de lege pentru constituirea corpului de avocați cu raportul (în original) al lui Boerescu.

Grație întâmplării am putut salva aceste documente. Să sperăm că nu se vor comite erori cu ocazia triării materialului destinat distrugerii.

Unele le-am trimis în copie la muzeul Cuza-Vodă din Galați, care prin energia d-lui colonel Rațiu va deveni o realitate, altele le voi da baroului de Ilfov și originalele sunt destinate Academiei Române.

In ce mă privește, doresc ca să fie trimise cât mai puține documente la fabricile de hârtie.

Materie primă pentru fabricarea hârtiei oferă în mod larg pădurile noastre, iar dacă acestea trebuesc menajate, să valorificăm uriașele bogății ale deltei și bălților Dunării care oferă destulă materie primă.

Eu sunt de părere că trebuesc păstrate nu numai arhivele instituțiilor publice, ci colecționate și triate registrele comerciale, chiar după ce trece termenul legal al obligativității de păstrare.

Werner Sombart a studiat în evoluția sa psihologia tipului economic al burghezului utilizând tocmai materiale care după criteriul utilitar de care m'am ocupat la începutul articolului, trebuiau destinate vânzării.

Imi permit să cred că sumele care se vor realiza din vânzarea arhivelor vor putea fi recuperate pe altă cale. Să nu distrugem nimic din ceiace ar putea proecta existența noastră în viitor.

Verificați arhivele înainte de a le transforma în materie primă. Sunt „materia primă" a înălțării neamului nostru!

Ducele de Gloucester va fi numit vice-rege al Indiei

Londra, 20 (Rador).— *Ziarul „Sunday Pictorial" anunță că Ducele de Gloucester va fi numit vice-rege al Indiei la expirarea mandatului lordului Linlithgow, vice-regele actual.*

Același ziar anunță că Ducele de Windsor se va duce, la începutul anului 1939, în Egipt și Turcia. In luna Martie va fi la Londra, de unde va pleca în Africa de Sud.

La înapoierea din Africa de Sud, Ducele de Windsor se va stabili definitiv în Anglia.

Mare furt de bijuterii intr'un cartier din Londra

Londra, 20 (Rador). — *In cartierul Islington, din Londra, s'a făptuit un mare furt de bijuterii.*

Mai mulți bandiți au prins și legat pe functionarul unei firme de bijuterii și apoi l-au condus în garajul imobilului firmei din Soho, unde unul din bandiți îl supraveghea.

Ceilalți au luat cheile gă-

site asupra victimei, au pătruns în localul magazinului și au furat bijuterii în valoare de 10.000 lire sterline.

După comiterea furtului, s'au înapoiat la garaj, au ridicat pe funcționar și l-au aruncat în râu. Apoi au dispărut.

Victima a reușit să se salveze, ajungând la mal.

Sânge vărsat, drept cucerit

„L'Illustration" despre problema naționalităților

Revista franceză „L'Illustration" a publicat în numărul său recent consacrat aniversării armistițiului, câteva articole și hărți privitoare la modificările teritoriale ce s'au făcut după războiul mondial și la repartiția minorităților din zona centrală și orientală europeană. Găsim în acest număr și o hartă etnografică — inexactă în ce ne privește — a Europei centrale și orientale, reprodusă după aceea publicată la Praga în 1937 de dr. Iosif Chmelar în broșura sa „Les minorités nationales en Europe centrale" precum și date statistice privitoare la populația țărilor respective împrumutate din aceeaș broșură.

Cum numărul din „L'Illustration", în care au apărut aceste articole și hărți, poartă data de 12 Noembrie 1938, ni se pare ciudat să se expună o repartiție a minorităților etnice din Europa centrală, anterioară desmembrării Cehoslovaciei, fără să se țină seama de situația reală actuală și de interesele superioare ale păcei ce sunt strâns legate de menținerea tratatelor în vigoare.

In articolul relativ la „naționalități", semnat de d. Robert Lambert, se spune, că după victoria aliaților din 1918, nu s'a rezolvat problema naționalităților din Europa centrală, deoarece au mai rămas 20 de milioane de „nemulțumiți și sacrificați", sub forma de minorități etnice, care „continuă să protesteze împotriva ordinei stabilite de tratate"!...

Și d. Lambert trage concluzia următoare; problema minorităților din centrul european conține „pericole pentru pacea generală" și acum „frontierile se deplasează" nefiind înlăturată posibilitatea „revizuirii tuturor tratatelor cu prețul altor convulsiuni în Europa".

In realitate, nu problema minorităților conține pericole pentru pacea generală, ci politica revizionistă a învinșilor, ce urmăresc revanșa. Nu minoritățile etnice din statele, unde ele se bucură de toate drepturile, libertățile și posibilitățile de propășire economică și de dezvoltare culturală, protestează împotriva ordinei stabilite de tratate, ci foștii călăi ai naționalităților, care vor să recâștige teritoriile ce le-au pierdut, nu numai prin victoria Aliaților, dar prin aplicarea principiilor ce sunt la baza Europei de drept.

Nici în 1919 nu s'au putut trasa frontiere politice ideale, care să coincidă pe toată lungimea lor cu frontierele etnice și nici în 1938, sau în viitor, nu se poate săvârși o asemenea delimitare, din cauza infiltrațiunilor și colonizărilor străine ce s'au făcut de către statele interesate, în regiunile locuite de naționalități compacte, cu scopul de a modifica structura lor omogenă etnică. Nu se pot, deci, confunda „naționalitățile" cu aceste grupuri minoritare provenite din colonizări și infiltrațiuni sporadice.

Dacă autorul articolului publicat în „L'Illustration" nu s'ar fi lăsat prea vizibil impresionat și influențat de propaganda revizioniștilor din Europa centrală și ar fi consultat cartea lui Georges Clemenceau, „Grandeurs et miseres d'une victoire", ca și aceea a d-lui André Tardieu, „La Paix", ar fi tras alte concluzii, favorabile păcei generale și cauzei acelor națiuni, care prin sângele ce l-au vărsat din belșug alături de Franța, Anglia și Italia, au cucerit dreptul ce li se cuvenea de a trăi în frontierele lor etnice.

„Sânge vărsat, drept cucerit", a spus Clemenceau.

Cum se poate trece peste acest drept?

Opera de opresiune bazată pe exploatarea majorităților naționale de minoritatea austro-maghiară — a spus d. André Tardieu — a fost ruinată înainte ca victoria să fie câștigată de aliați.

Cum? Prin ce mijloace? Prin ce acte?

Deoparte, prin tratatele ce le-au încheiat Italia, în 1915 și România în 1916, cu Aliații care au însemnat desmembrarea monarhiei habsburgice și prin revoluția naționalităților din Octombrie 1918, când s'a proclamat libera lor determinare de a se constitui în state naționale și independente.

In asemenea condiții, sângele vărsat și dreptul cucerit impun respectul tratatelor în vigoare, căci numai așa pacea generală poate fi asigurată.

R. SEIȘANU

INSEMNĂRI

O lipsă care trebuia amintită...

Nemângâiatul Pierre Loți a vărsat în inimile generației trecute halucinanta poezie a nemărginirii apelor și tristețea singuraticelor destine rătăcind îngândurate pe întinsul fără cărare al valurilor... Urmașul său în glorie și întru slăvirea tumultoaselor singurătăți mișcătoare, Claude Farrère, — navigator și soldat, — ne-a învățat cum se moare în luptă, pe puntea de comandă, cavalerește, în mare ținută, sau în infernala besnă a sălii mașinilor, unde sângele rănilor se amestecă cu uleiul murdar și cu amara apă a mărilor...

Alții, descifrând doar realitățile vieții, și consecvenți crudei axiome „primo vivere", au semănat pe imensitatea oceanelor, catargele năvilor de comerț și turnelele uriașelor dreadnoughturi: Fiindcă apa, element originar la apariția vieții, condiționează azi, — cum vedem bine, — supremația lumii!

Acestor lucruri cunoscute tuturor, vom adăogi lucrul, deasemenea cunoscut, că noi avem norocul unui întins litoral maritim, deschizător de drumuri spre toate marginile Planetei, litoral nesocotit de noi, dar înduit de toată lumea.

De curând, două minunate palate albe plutitoare, cu istoricele nume „Transilvania" și „Basarabia", au fost lansate, implinînd — doar parțial, — o lipsă care aduce României, anual, o pagubă de patru miliarde, și afirmând stăpânirea noastră în apele noastre. Echipagiile celor două năvi românești așteaptă însă ceva: La bordul „Transilvaniei" nu s'a primit mândrul pavilion de onoare, pe care ar fi trebuit să-l lucreze cu drag, harnica mână a membelor asociațiilor ardelene, iar la bordul „Basarabiei" nu flutură pavilionul de onoare care se cuvenea, lucrat, la fel de meștera mână a românceler din Basarabia..

In adevăr, de ce n'or fi sosit, oare, acele pavilioane pe cari cine trebuia să le lucreze, nu le-a lucrat încă?... *M. Negru*

SPRE BUCKINGHAM PALACE

D-na și d. Neville Chamberlain în drum spre Buckingham Palace pentru a participa la recepția dată în cinstea Suveranului nostru